ספר הקנה — סוד טומאת כהן הדיוט לשארו ולקרוביו

סוד טומאת כהן הדיוט לשארו ולקרוביו.

וגם אמר כהן הדיוט מטמא לקרוביו שנאמר כי אם לשארו הקרוב לאביו ולאמו ולאחיו ולאחותו הבתולה הקרובה אליו לה יטמא, ואז"ל מצוה נ"מ שאם לא רצה ליטמא מטמאין אותו בע"כ, ואפי' בערב פסח ולא רצה לטמא ונמנו אחיו הכהנים וטמאוהו דר' עקיבא למד במתיבתא דרקיע ושם למד לה יטמא מצוה וע"כ יש לשמוע דבריו אע"פ שר' ישמעאל פליג עליו.

ואז"ל באיזה קרוב מטמא באשתו שנאמר כ"א לשארו ואין שארו אלא אשתו שנאמר שאר אביך הוא הקרובה ולא ארוסתו אליו ולא גרושתו לבנו ולבתו יכול לבניו הנפלים ת"ל אמו ואביו מה אמו ואביו בני קיימא אף בנו ובתו בני קיימים יצא הנפלים, לאחיו ולאחותו יכול אחיו ואחותו מהאם ת"ל בנו ובתו מה בנו ובתו שהוא יורשם יצא אחיו ואחותו מן האם שאינו יורשם, נמצאת אומר בגרושתו בארוסתו בנפלים באחיו ואחותו מן האם אינו מטמא, אל"ר ואימא איפכא כ"א לשארו זו אשתו מן הנשואין הקרובה לרבות אחותו הארוסה ה"נ הקרובה לרבות הארוסה אליו לרבות ארוסתו שגרשה וחזר וארסה ס"ד הואיל וגרשה פעם אחת כרחוקה דיינינן לה אפי' ארסה עד שישאנה ת"ל אליו שמטמא לה, מה תאמר ראויה לו בעינן והיא גרושה ואינה ראויה הדין עמך, אלא אליו מה איצטרך לארוסה קטנה שאין לה אב דהייתי אומר הואיל ויכולה למאן אינה אשתו קמ"ל אליו שמטמא לה, בנו ובתו אפי' נפלים מה תאמר אביו ואמו מה איצטריכו שתי תשובות בדבר חדא ליתן מצות עשה לכל א' וא', ועוד אם לא יכתוב אלא אביו הייתי אומר בן ספק כגון אשה שנתאלמנה ולא שהתה ג' חדשים ונשאת וילדה לשבעה חדשים אותו הבן הוא ספק בן ט' לראשון או בן ז' לאחרון ומספק יטמא לשניהם ת"ל אמו מה אמו ודאית אף אביו ודאי, ואם כתב לאמו לבדו הייתי אומר אמו ההיא ודאית מטמא לה אבל אביו שאינו ודאי אפי' כל העולם אומרים שהוא אביו אינו מטמא לו מאחר שאין עדות ברור בדבר, ושמא תאמר מאחר הוא והוי זה האב ספק ולא יטמא ת"ל אביו ומטמא שלא הוחזקו בנות ישראל זונות, אחיו ואחותו אפי' מן האם מטמא מה תאמר בנו ובתו מה איצטריכו שלא תאמר בנו ובתו הגדולים ולא נפלים ת"ל בנו ובתו אפי' נפלים במשמע, ולא איצטרכו להקיש א"כ אשתו ארוסתו גדולה ארוסתו קטנה בנו ובתו הנפלים אחיו ואחותו מהאם מטמא להם, ותו האמר קרא ולאחותו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא ופליגי ר' מאיר ור' יהודא עם ר' יוסי ור' שמעון ר' יודא ור' מאיר אמרי הבתולה פרט לאנוסה ומפותה שאינו מטמא לה, יכול שאני מוציא אף מוכת עץ ת"ל אשר לא היתה לאיש מי שהווייתה ע"י איש יצאתה מוכת עץ שאין הווייתה ע"י איש, הקרובה לרבות הארוסה, אליו לרבות הבוגרת, ר' יוסי ור' שמעון אומרים הבתולה פרט לאנוסה ומפותה ומוכת עץ, אשר לא היתה פרט לארוסה שהיתה לאיש, הקרובה לרבות הארוסה שנתגרשה, אליו לרבות הבוגרת, א"ל רבי שים

דעתך לדבריהם ותתמה עליהם כי לר' מאיר ולר' יהודא איפכא מסתברא כי מדכתיב אשר לא היתה לאיש שומע אני הויות ארוסין דומיא דויצאה והיתה שהוא הויות אירוסין ותפשוט ארוסה אינו מטמא כ"ש אנוסה ומפותה שהיא בעולה מאיש, הבתולה פרט למוכת עץ שאינה בתולה, הקרובה לרבות ארוסה קטנה שיכולה למאן, אליו לרבות בוגרת, א"כ מוכת עץ מטמא לה וארוסה גדולה אינו מטמא לה וקשיא לר"מ ור"י, ולר' יוסי ור' שמעון נמי אימא הבתולה פרט לאנוסה ומפותה ומוכת עץ ובוגרת, אשר לא היתה לאיש פרט לארוסה, הקרובה לרבות ארוסה שנתגרשה אליו לרבות הארוסה קטנה שיכולה למאן וא"כ יקשה לר' יוסי ור"ש בוגרת שאינו מטמא לה.

א"ל בני ר"מ ור"י אומרים מטמא לאחותו ארוסה ורבי יוסי ור"ש אומרים אין מטמא לה וצדקו דבריהם דהלכה כר"ש ור"י, ואנוסה ומפותה אינו מטמא לה לדעת ר"י ור' שמעון, ובוגרת מטמא לה לדברי הכל וצדקו דבריהם גם במוכת עץ והם אמת ודבריהם אמת.

ושמע בני הענין כהן הדיוט בטומאה זו מה ענינו.

דע בני שכהן עובד עבודת הקרבנות וע"י העבודה מקרב הבנים באמם הם ז' בני בינה.

וכאשר יפסק כח והשפע מכנ"י אחות לנו קטנה ושדיים אין לה אף כי היא גדולה אחותי רעייתי אז היא קרובה לכהן וממהר להוציא הטומאה והדין משם כי בהסתלק המת מן העין נפסק הדין.

ואם היא ארוסה ומוכת עץ שהכוה מן השמים יבא בעלה ויעסוק בה להוציאה מן העין כדי להסתלק הדין משם ע"י בעלה שהוא העץ ויורהו ה' עץ ואין לו לכהן עסק ונגיעה בה, אך אם היא בוגרת כדרכה דבוקה היא באחיה הכהן ועוסק בה ואז הכהן מטהר הדין משם, וכן אביו ואמו אם מתו עוסק בהם כי ממנו הטהרה למעלה וממנו הפסקת הדין ע"כ צריך הזייה שלישי ושביעי כדי לחזור בטהרתו ולכפר הטומאה מאב ואם, והם הוד ונצח אשר שם החיים והמיתה, ואלו נפלים ולכלל בן ובת לא באו ואויר העולם לא ראו אין הדין קשה שיצטרך הכהן לבערו, ואחיו ואחותו מן האם בחייהם ובמותם דין ודין הם ומה יש לו לכהן לעשות כי בדין נתחברו אליו ע"כ הכהן שמקדים וממהר לקבור קרוביו תבא עליו ברכה שעל ידי זה מתברכת כנ"י מכהן עליון, ואע"פ שנשאר זה (טמא) מזין עליו בג' שכן הברכה מכהן אל האב השלישי תחילה הוא הת"ת ואח"כ מזין אותו בז' היא כנ"י, והנה נטהר הכהן כי הזאת שלישי ושביעי דוגמא עליונה וביאורם שלם וארוך בסדר ביאור התורה בעז"ה: